

Esteettinen osaaminen

POMM1002

Keväällä 2026

Kainulainen ja EP:t

Kulttuuriset elämykset (esteettisen) oppimisen ja opetuksen resursseina

---

- Jakakaa pienryhmässä kokemuksianne ennakkotehtävään liittyvästä kulttuurielämyksestä.
- Pohtikaa, miten kulttuurisia elämyksiänne voisi hyödyntää (esteettisessä) opetuksessa ja oppimisessa, millaista ymmärrystä ne tuottavat teille opettajina?
- Valitkaa yksi esimerkki ryhmästänne ja kertokaa siitä toisille.

Elämys on merkittävä, usein moniaistinen ja positiivinen kokemus, joka jättää lähtemättömän muistijäljen ja voi johtaa henkilökohtaiseen kasvuun tai muutokseen. Se eroaa tavallisesta kokemuksesta siten, että elämyksen arvo on sen ikimuistoisuudessa ja tuottamassa sisällössä, ei niinkään sen fyysisessä muodossa tai aineellisessa arvossa. (AI-määritelmä)

"Elämys on moniaistinen, merkittävä ja unohtumaton kokemus, joka voi tuottaa kokijalleen henkilökohtaisen muutoskokemuksen. Elämyksen aikana koettu ja opittu voidaan omaksua osaksi omaa arkipersonaa, tai elämyksen kokeminen voi johtaa oman maailmankuvan muuttumiseen."

(Lähteenä ystävämme Wikipedia :D)

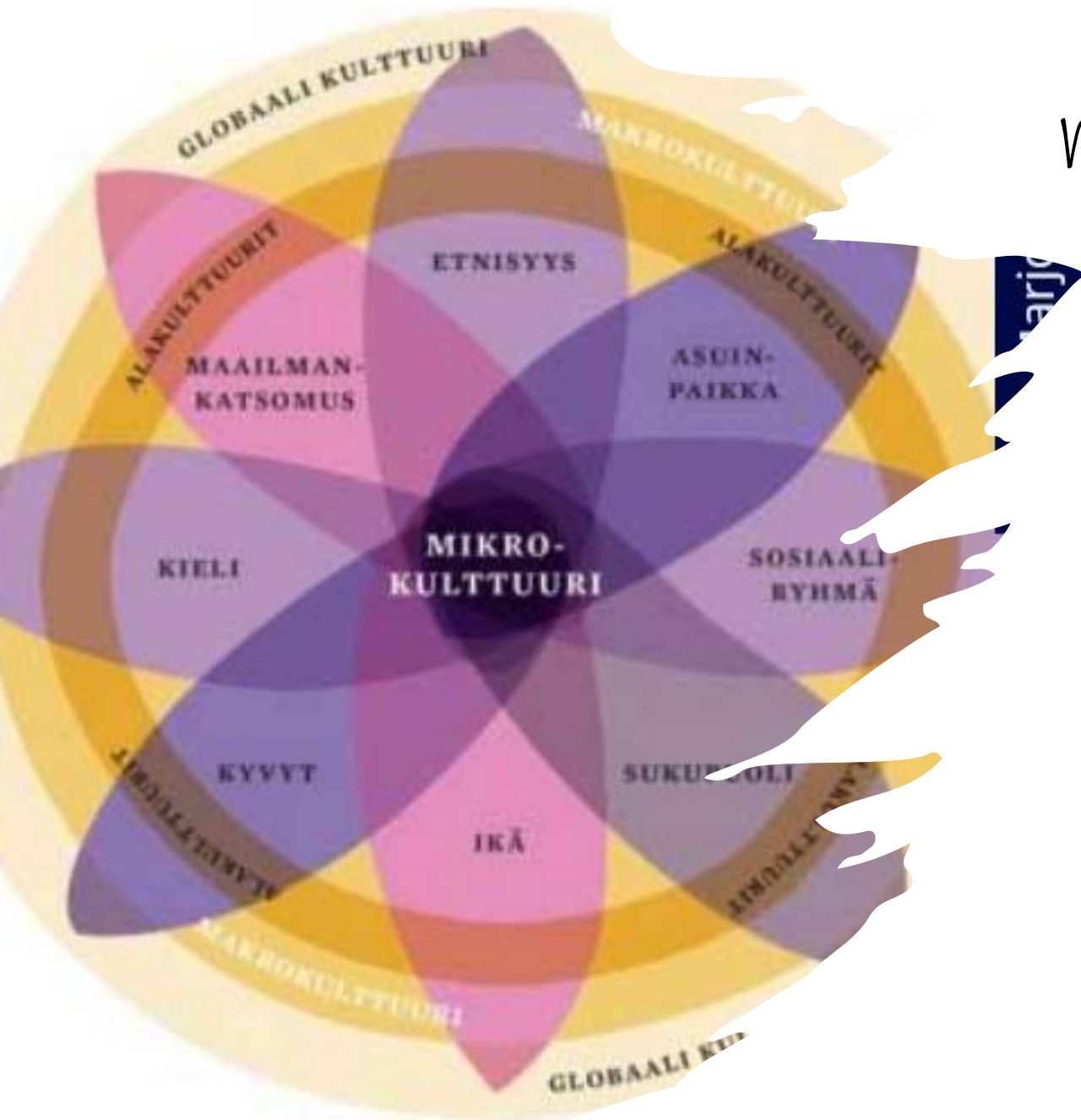
A photograph of a forest path in autumn. The path is covered in fallen orange and red leaves. Tall, thin trees line the path, and a bright light source, likely the sun, is visible in the distance, creating a hazy, golden glow. The overall atmosphere is serene and contemplative.

Esteettinen osaaminen

Ymmärrät ihmisen kehollisena olentona, jolla on mahdollisuus moniaistiseen ympäristön kokemiseen. Kykenet luovuuteen ja itseilmaisuun, jotka tulevat esiin taitoina, ilmaisuina, tuotoksina ja teoksina. Kykenet rakentamaan sellaisen esteettisen suhteen ympäröivään todellisuuteen, joka sisältää avoimuuden erilaisille tulkinnoille ja arvostuksille.

Luentopössikset?

Monikulttuurisuuskuukamme
saldoa

Millaisia kulttuureja kannat
mukanasi ja millaisia
identiteettejä sinulla on
niiden myötä?

Kuinka ne vaikuttavat
elämääsi?

Kuinka hyödyntäisitte
kulttuurikukkaa
opetuksessa?

Monilukutaito kulttuurisen lukutaidon näkökulmasta

(ks. esim. Räsänen, 2021)

- *”Monilukutaitoinen osaa tulkita taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuotteita suhteessa niiden tekijän ja katsojan kulttuuri-identiteetteihin ja arvoihin.”*
- Kulttuurin lukutaito on kykyä havaita ja tulkita kulttuurisia arvoja.
- Kulttuurinen lukutaito kehittyy tulkittaessa arvojen ja uskomusten näkymistä ympäristössä.
  - Kulttuuriperinnön lukutaito: Kulttuuriperinnön ymmärtäminen on osa ympäristö- ja medialukutaitoa. Kulttuurinlukutaitoa edistetään tarkastelemalla median vaikutusta ympäristön viestien vastaanottamiseen.
- Nämä taidot kytkeytyvät kulttuuri-identiteetin rakentumiseen ja mahdollisuuden tuntee itsensä osaksi ympäröivää kulttuuria ja kulttuuriperintöä.

Esteettinen osaaminen opettajuuden ydinosaamisalueena

Ymmärrät ihmisen kehollisena olentona, jolla on mahdollisuus moniaistiseen ympäristön kokemiseen. Kykenet luovuuteen ja itseilmaisuuksiin, jotka tulevat esiin taitoina, ilmaisuina, tuotoksina ja teoksina. Kykenet rakentamaan sellaisen esteettisen suhteen ympäröivään todellisuuteen, joka sisältää avoimuuden erilaisille tulkinnoille ja arvostuksille.

Esteettistä osaamistasi ja sen kehittymistä voit tarkastella mm. seuraavien kysymysten avulla:

- Millainen on esteettinen kokemus? Miten se liittyy merkityksellisyyteen?
- Mitä tunteita oppiminen herättää ja missä nämä tunteet tuntuvat? Mitä minulle tapahtuu esimerkiksi Flow-kokemuksessa?
- Mikä on minulle luontevin tapa ilmaista kokemustani tai oppimistani?
- Mitkä ovat minulle luontevimpia välineitä itseilmaisussa?
- Millaiset ympäristöt ja toimintatavat herättävät mielikuvitukseni ja luovuuteni?
- Mihin kiinnität huomiota ympäristössäsi? Minkälaisessa aistiympäristössä viihdyt ja tunnistatko toisille mieluisia aistiympäristöjä?
- Miten ymmärrät esimerkiksi arjen estetiikan ja miten se näkyy siinä, mitä arvostat?
- Miten estetiikka ja kulttuuri voivat tukea hyvinvointia?
- Onko estetiikassa oikeaa tai väärää / kaunista tai rumaa tai muita ulottuvuuksia?

